

**Regiebureau
Plattelandsontwikkelings-
programma**

Behandeld door
S. Prijs
T 088-041 4501
s.prijs@minezk.nl

Datum
9 jul. 2021

Kenmerk
RBPOP / 21184088

Kopie aan

Bijlage(n)

verslag

CONCEPT

Omschrijving	Comité van Toezicht POP (CvT)
Voorzitter	Dhr. G.M. Landheer (Min LNV - EIA)
Vergaderdatum en -tijd	5 februari 2021, 11.00-12.00 uur
Locatie	Online, Webex
Aanwezig	Namens het ministerie van LNV: <ul style="list-style-type: none"> de heer J.G. Sevenster (directie EIA) Namens het Betaalorgaan: <ul style="list-style-type: none"> Mevr. L. Kapoen (RVO) Namens de provincies: <ul style="list-style-type: none"> landsdeel Zuid: dhr. F.J.M. Dieters, provincie Limburg landsdeel West: de heer G.M. Biermann, provincie Noord Holland landsdeel Oost: de heer R. Peters, ter vervanging van de heer A.J.H. Thijssen, provincie Gelderland landsdeel Noord: mevr. M. Ferwerda ter vervanging van de heer Sybesma, prov. Friesland Ambtelijke ondersteuning: de heer M.J. Sol , (provincie Zuid Holland), voorzitter TPO.
	Overige leden: <ul style="list-style-type: none"> Namens de Europese Commissie: mevr. S. Osaer en de heer J. d'Hulst Namens LTO, de heer H.J. Osinga ter vervanging van de heer G. van 't Klooster Namens de natuur- en milieuorganisaties: mevr. E. Verbij, BoerenNatuur.nl Unie van Waterschappen: de heer R. Schers, ter vervanging van dhr. Smallenbroek (alg. directeur) Vereniging Ned. Gemeenten: mevr. H.B. Scheeringa Namens de sociaal- economische partners: mevr. N. Both, NAJK
	Regiebureau POP: de heer G. de Peuter, Secretaris CvT POP , Mevrouw A.M.P. Nap, Adj. Secr. CvT POP (verslag

1. Opening en vaststelling agenda

Er zijn enkele vervangers bij de vergadering aanwezig, alle partijen zijn vertegenwoordigd.

Geen aanvullingen op agenda. Gestart wordt met agendapunt 4.

4. Voorstel aanpassingen POP3

4.1 Stand van zaken notificatie 2020-2

Ter informatie, niet besproken.

4.2 Aanpassingsvoorstel Transitie en Overheveling 2019

De heer de Peuter licht toe. Aanpassingsvoorstel betreft zowel het budget Overheveling 2019 als het budget voor de 2-jarige Transitieperiode. Middelen worden enerzijds ingezet op bestaande maatregelen waarin meer focus wordt aangebracht, anderzijds op zogenaamde doorlopende maatregelen zoals het ANLB en de Brede weersverzekering. Gestreefd wordt naar vereenvoudiging in de uitvoering, door bijvoorbeeld (meer) gebruik te maken van investeringslijsten en vereenvoudigde kosten opties.

Mevr. Osaer licht toe dat indienen van het aanpassingsvoorstel mogelijk is, maar vanwege de voorhangprocedure van 2 maanden die is voorgeschreven voor het goedkeuringsbesluit overheveling van de Commissie, kan officiële goedkeuring naar verwachting pas vanaf 19 maart afgegeven worden. Mogelijk dat er een formele observatiebrief gestuurd moet worden in verband met het nog niet formeel beschikbaar zijn van de Overhevelingsmiddelen 2019. Het is ook al mogelijk de Herstelfondsmiddelen (EURI-middelen) aan het POP toe te voegen, maar die gelden zullen slechts onder voorbehoud (van beschikbaar komen budget) goedgekeurd kunnen worden. Voor Nederland is het van belang zich te realiseren dat het doen van een aanpassingsvoorstel voor Transitie en Overheveling, betekent dat de Herstelfondsmiddelen pas later – na aanvaarding van het voorstel Transitie en Overheveling – aan het POP toegevoegd kunnen worden. Informele afstemming is natuurlijk voor die tijd al wel mogelijk.

Opvallend is dat Nederland geen gebruik lijkt te maken van de mogelijkheid Transitiemiddelen in te zetten voor het voorbereiden van de nieuwe LEADER-periode.

Aandachtspunt bij het aanpassingsvoorstel is de zogenaamde 'no regression clause': de bestedingen aan milieu/klimaat mogen niet minder zijn dan in de huidige periode. In nu voorliggende voorstel lijkt er inderdaad geen sprake van teruggang te zijn.

Mevr. Verbij merkt daar bij op dat er nu goed bezien wordt dat er geen sprake is van regressie, hoe gaat dat straks bij het invoegen van de Herstelfondsmiddelen? De heer de Peuter geeft aan dat ook bij het invoegen van de Herstelfondsmiddelen getoetst wordt op onder meer 'no regression' ten opzichte van huidige programma. De ambitie op milieu/klimaat zal dus blijven.

De heer Osinga vraagt om een toelichting bij het feit dat er voor EIP in 2022 minder geld gereserveerd is. De heer de Peuter licht toe dat er sprake is van frontloading: in 2021 is er MEER geld beschikbaar dan in 2022. Dat is terug te zien in de beschikbare budgetten 2022.

Mevr. Both vraagt om een nadere toelichting van het effect van overheveling op de hectaretoeslag in komende jaren. De heer Sevenster geeft aan dat de Overheveling 2019, die in 2019 bij de EU is aangevraagd, betrekking heeft op het ELGF budget van 2020 wat in 2021 als hectarepremie zou worden betaald (en nu in 2021 via POP kan worden uitgegeven). Er wordt nu gesproken over de Overheveling 2020, wat dus gaat over het budget ELGF 2021, wat in 2022 als hectarepremie zou kunnen worden uitbetaald of na overdracht via POP uitgegeven kan worden. Het voorziene budget overheveling 2020 is een lager bedrag dan eerdere overhevelingen. Dit omdat er sprake is van afgelopen afspraken (oa: financiering van knelsectoren), minder benodigd budget voor 'landschapselementen' én feit dat Herstelfondsmiddelen aan het POP toegevoegd gaan worden. Door de lagere overheveling 2020 resteert er meer geld voor de directe betalingen vanuit het ELGF in het jaar 2022. Dit resulteert uiteindelijk in een hectaretoeslag die gelijk is aan de toeslag in voorafgaande jaren. Verhoging van die hectaretoeslag wordt niet wenselijk geacht omdat die in het nieuwe GLB naar verwachting zal dalen gelet op het beschikbare budget en het budget dat benodigd is voor ecoregelingen. Later in het jaar moet gesproken en besloten worden over het verzoek tot overheveling 2021. Mevr. Verbij merkt op dat het van groot belang is dat goed gecommuniceerd wordt over de verschillende overhevelingsvoorstellen (2019, 2020, 2021), omdat het lijkt alsof er in 1 jaar veel geld overgeheveld wordt van de directe betalingen naar het POP. De framing is belangrijk: er moet goed uitgelegd worden wat de verschillende overhevelingsvoorstellen tot gevolg hebben (voor bijvoorbeeld de hectaretoeslag). De heer Landheer merkt op dat dat inderdaad heel belangrijk is, daar zal aandacht aan besteedt worden (actie: LNV).

CONCLUSIE

Het CvT **stemt in**

- * met het zo spoedig mogelijk indienen van aanpassingsvoorstel Transitie/Overheveling 2019 en met de voorgestelde inhoud van de aanpassingen.
- * met een extra aanpassingsvoorstel Herstelfondsmiddelen, in te dienen na goedkeuring van het aanpassingsvoorstel Transitie/Overheveling 2019. Indien nodig zal hiervoor in maart/april een extra vergadering van het CvT bijeen geroepen worden.

Het Regiebureau POP zal het aanpassingsvoorstel zo snel mogelijk formeel bij de Commissie indienen (actie: Regiebureau POP).

4.3 Voorstel procedure en inhoud aanpassingsvoorstel Herstelfondsmiddelen

De heer Sevenster licht het voorliggende stuk toe. Aan de besteding van de Herstelfondsmiddelen zijn voorwaarden verbonden, onder meer vereiste 55% van de middelen in te zetten voor Investeringsacties en ten minste 37% van de middelen moeten naar milieu/klimaat acties. Omdat Nederland in het huidige programma op circa 60% inzet op milieu/klimaat acties zit en er ook bij de Herstelfondsmiddelen sprake is van het vereiste van non-regressie, moet Nederland ook bij de inzet van deze middelen 60% op milieu/klimaatactie inzetten.

Op basis van de Herstelfondsregelgeving is het mogelijk om hogere subsidiepercentages te verstrekken voor investeringsacties en bij bijvoorbeeld jonge landbouwers mag een hoger maximaal bedrag aan subsidie worden verleend. Alles overziende lijkt het het meest wenselijk om de middelen in te zetten op twee soorten maatregelen, te weten een maatregel Investeringsacties en een maatregel Samenwerking. Omdat het gaat om een budget waarover apart verantwoording afgelegd moet worden is het voorstel deze maatregelen door het Rijk uit te laten voeren, in goede afstemming met de partijen die bij de uitvoering van het POP betrokken zijn. Om concurrentie tussen regelingen te voorkomen is goede afstemming qua programmering nodig. Dit zal één van de onderwerpen zijn die bij het bespreken van het voorstel Herstelfondsmiddelen in het CvT terug zal komen.

Mevr. Verbij geeft aan verheugd te zijn dat de maatschappelijke partijen goed betrokken zijn geweest bij het opstellen van de voorstellen Transitie/Overheveling en nu ook goed betrokken worden bij de voorstellen met betrekking tot de Herstelfondsgelden. De betrokkenheid wordt zeer gewaardeerd.

De heer Osinga merkt op dat er vandaag een bericht in de media is verschenen over '52,4 miljoen voor boeren en tuinders'. Ook LTO wil graag nauw betrokken blijven bij de verdere uitwerking. Gelet op de grote economische crisis die gaande is, is het van belang dat de sector goed gesteund wordt. In dat kader is verhoging van het plafond van subsidies voor Jonge Landbouwers zeker van groot belang. De heer Sevenster merkt op dat daar inderdaad naar gekeken wordt.

Aandachtspunt daarbij is wel de interactie met het bestaande POP. De in te stellen Klankbordgroep, waarvoor ook de maatschappelijke partners in het CvT uitgenodigd zullen worden, zal worden verzocht zeker op dat punt haar inbreng te leveren.

Mevr. Osaer merkt op dat in het POP programmadocument voor het inzetten van de Herstelfondsmiddelen aparte beschrijvingen of (sub)maatregelen opgenomen moeten gaan worden om separaat over de Herstelfondsmiddelen te kunnen rapporteren. Ook zal een uitsplitsing naar indicatoren gemaakt moeten worden. Aandachtspunt is daarbij ook dat er duidelijk beschreven zal moeten worden hoe de synergie en demarcatie met andere fondsen – bijvoorbeeld de regionale digitale transitie programma's, maar ook met de Herstelfondsprogramma's die naast POP in Nederland gestart zullen gaan worden – vormgegeven wordt. De heer Sevenster meldt dat ook dat zeker de aandacht van de Werkgroep Herstelfondsmiddelen zal hebben.

De heer Schers merkt op dat het van belang is dat de toekomstige Rijksregelingen Herstelfondsgelden voldoende aandacht hebben voor regionale problemen.

CONCLUSIE

Het CvT **stemt in** met de verdere uitwerking van het voorliggende voorstel, inclusief het laten uitvoeren van de regelingen via het Rijk. Het uitgewerkte voorstel zal besproken worden in een extra vergadering van het CvT (indien nodig) in maart/april 2021 (actie: Regiebureau POP).

2. Mededelingen

2.1 Stand van zaken Overheveling 2019 en Herstelfonds

Reeds besproken.

2.2 Stand van zaken Overheveling 2020

Reeds besproken.

2.3 Ontwikkelingen Nieuw GLB

De heer Sevenster licht de stand van zaken in Brussel toe. Op dit moment zijn, onder Portugees voorzitterschap, de trilogieën tussen Raad, EP en Commissie over de voorstellen gaande. Voortgang is traag, streven van Portugezen is om in maart tot een akkoord te komen, maar vraag is of dat haalbaar blijkt.

Voor wat betreft de stand van zaken in Nederland geeft de heer Sevenster aan dat het Programma Nationaal Strategisch Plan (NSP) op stoom is. Naar verwachting zal er na de zomer een 95% versie beschikbaar zijn voor politieke besluitvorming. Medio februari vindt er bestuurlijk overleg over de eerste contouren van het NSP plaats. Per 1 maart a.s. zal een nieuwe programmadirecteur Annemiek Hautvast het stokje van de huidige programmadirecteur, de heer Tabak, overnemen. Mevr. Verbij geeft aan dat het nieuwe GLB ook veel van de collectieven zal gaan vragen. Collectieven willen graag meedenken. Op dit moment wordt er (te) weinig betrokkenheid ervaren. De heer Sevenster meldt dat het een gesignaleerd aandachtspunt is. In de offerteaanvraag uitvoering NSP die aan uitvoeringsorganisatie RVO wordt voorgelegd wordt dit aandachtspunt meegenomen.

2.4 Toelichting EU Cie op Europese ontwikkelingen

Mevr. Osaer geeft aan dat voor wat betreft de ontwikkeling van het NSP de Commissie betrokken is via het zogenaamde GEOHUB-overleg. Bij de GEOHUBoverleggen zijn zowel mevr. Osaer als de heer d'Hulst betrokken.

Recentelijk is er een eerste overleg over de behoeftenanalyse geweest. De Commissie heeft verzocht om een update van de roadmap om tot het NSP te komen.

Recentelijk zijn de GLB aanbevelingen per lidstaat door de Commissie gepubliceerd, met aandacht voor de Green Deal targets uit de Farm-to-Fork strategie en biodiversiteit strategie. Nederland zal bij het opstellen van het NSP aandacht aan die aanbevelingen moeten besteden. Over de relatie tussen de green deal voorstellen en het GLB vindt nog overleg plaats in werkgroepen.

De heer Osinga merkt op dat de Triloog ingewikkeld is, evenals de gevolgen van de green deal (inclusief Van boer tot bord strategie en Biodiversiteitsstrategie). LTO is intensief bij de trajecten betrokken.

3. Concept verslag CvT d.d. 4 december 2020

Conceptverslag wordt goedgekeurd.

5. Rondvraag, wvttk/sluiting

Van de rondvraag wordt geen gebruik gemaakt. De heer Landheer bedankt een ieder voor zijn/haar inbreng. Mogelijk dat er in maart/april een extra CvT vergadering plaats zal vinden.

Volgend regulier overleg:

1/ **vrijdag 25 juni 2021**, 10.00 – 11.30 INDIEN MOGELIJK op locatie en gevolgd door een werkbezoek. Svp voldoende tijd in uw agenda reserveren!

2/ **Vrijdag 3 december**.

#####